

MAKROEKONOMISKA EFFEKTER AV EN FOSSILBRÄNSLE- OBEROENDE FORDONS- FLOTTA I SVERIGE

Transportforum, Linköping, 2018-01-11

Research Institutes of Sweden

20-FIFTY

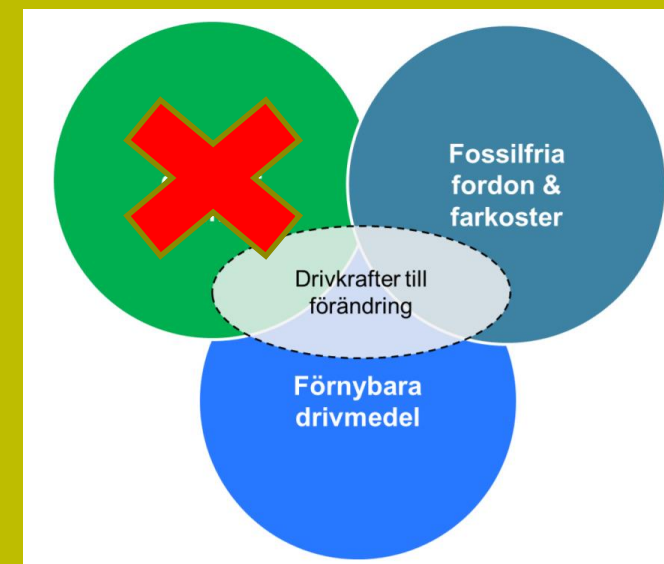
INTRODUKTION

■ Bakgrund

- 1/3 av CO₂-utsläpp kommer från transportsektorn
- 80% av oljekonsumtionen går till vägtransporter
- Politisk enighet om mål:
 - Minska CO₂ från inrikes transporter med 70% till 2030
 - Fossilbränsleoberoende år 2045

■ Projektet

- Undersöker olika **tekniska vägval** för fossiloberoende för den svenska **fordonsflottan** och dess **effekter på svensk ekonomi**

Källa: Energimyndigheten

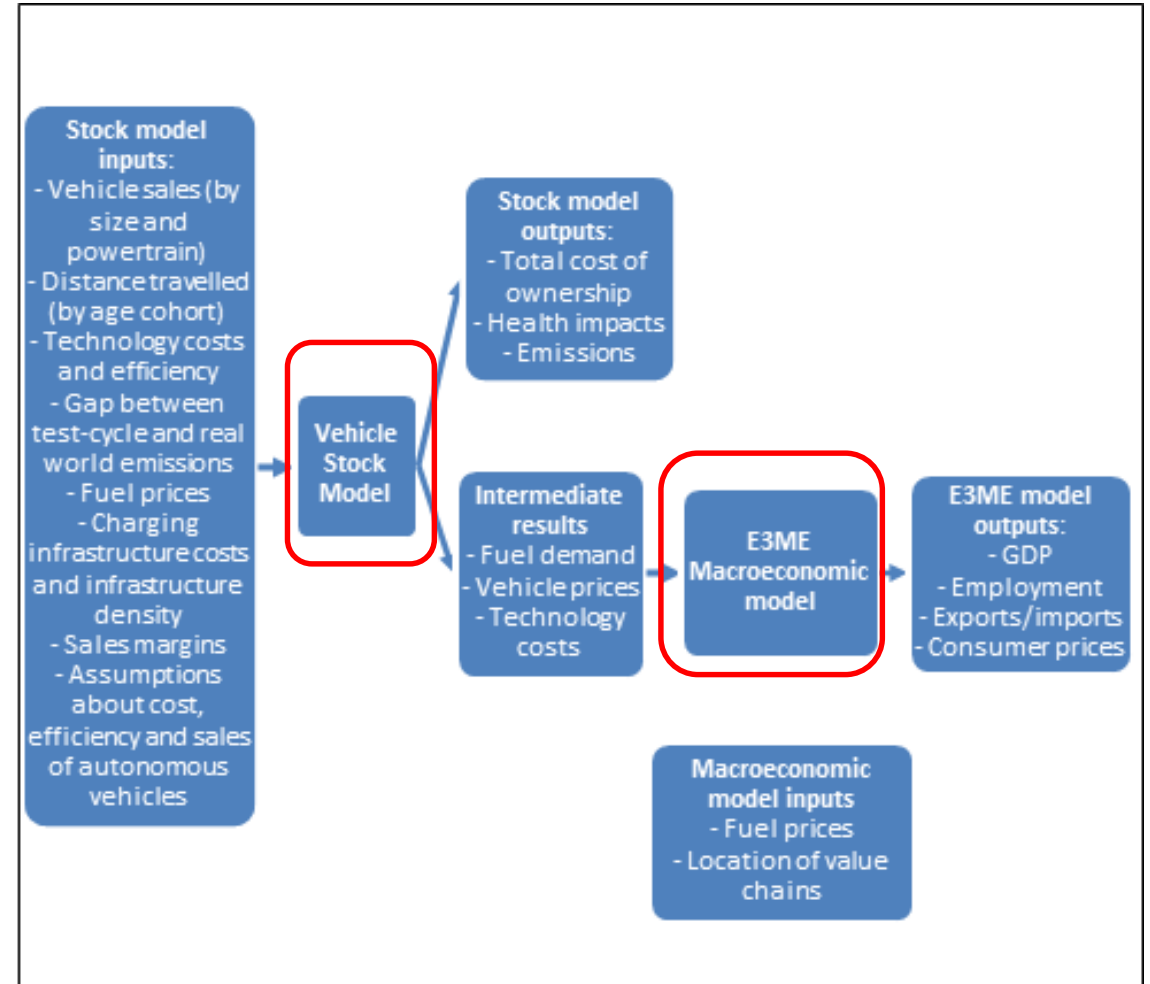
MODELLERNA

■ Vehicle Stock Model

- Partiell modell baserad på årliga förändringar i fordonsflottan
- Inkluderar bilar, bussar och lastfordon
- Antaganden om framtida användning av ny teknik, drivlinor och bränslen

■ E3ME

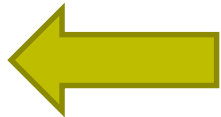
- Ekonometrisk (icke-jämvikts) modell
- Input/output-modell
- Komplett integrering av energi- och ekonomimoduler
- 53 regioner, 77 ekonomiska sektorer

GENERELLA FÖRUTSÄTTNINGAR OCH ANTAGANDEN

- Nyförsäljning av fordon hålls konstant på 2015 års nivå
 - Livslängd på fordon kalibreras från historisk data
 - Sveriges konkurrenskraft avseende fordon antas oförändrad gentemot omvärlden
 - Alla utgifter är finansierade av “marknaden”.
 - Statens finanser är alltid i balans
 - Investeringar tränger inte undan andra investeringar
 - Antaganden av oljepriser och elmix kommer från externa källor.
- Utvecklad lista över antaganden kommer att finnas i slutrapporten

METOD

- Tre renodlade teknikscenarier som möter 80%-målet (från FFF-utredningen)
 - BIO – Biodrivmedelbaserat
 - ELEC – Batteriel-baserat
 - FCV – Bränslecells-baserat
- Uppdatering till svensk policy-utveckling
 - ELEC_BB - Bränslebytet och 70% reduktionsmålet
 1. Tillägg MaaS/bildelning
 2. Känslighetsanalys olje- och elpris
 3. Känslighetsanalys import av biodrivmedel

- Alla scenarier kräver biodrivmedel som kan blandas med fossila drivmedel (s.k. **drop in-drivmedel**)
- Alla scenarier jämförs med **CPI** – EU Current Policy Initiative (som ej når upp till svenska mål)

ANTAGANDEN FÖR BRÄNSLEBYTET OCH 70-PROCENTMÅLET

- CO₂-reduktion per år enligt Bränslebytet

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Bensin:	3%	3%	4%	4%	5%	8%	10%	15%	20%	25%	30%	35%	38%	40%
Diesel:	17%	19%	20%	21%	24%	26%	28%	30%	32%	34%	36%	38%	39%	40%

- NÖDVÄNDIG Elektrifieringstakt (BEV + PHEV + HEV) per fordonstyp

% av nybilsförsäljning	2020	2030	2050
Personbilar	60	90	100
Bussar	50	70	80
Skåpbilar	50	100	100
Lätta lastbilar	50	100	100
Mellantunga lastbilar	12	25	55
Tunga lastbilar	0	0	0

MAKROEKONOMISKA RESULTAT – BRÄNSLEBYTET OCH 70-PROCENTMÅLET

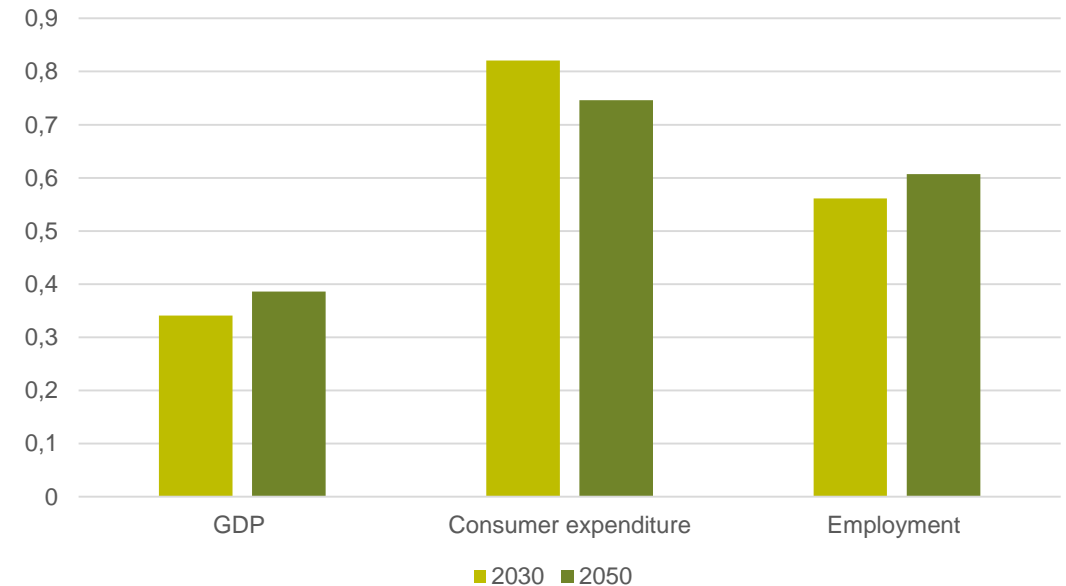
■ Resultat

- Positiva resultat för både BNP, konsumtion, sysselsättning och investeringar jämfört med CPI

■ Rational

- Importerade fossila drivmedel ersätts av inhemskt producerade drivmedel (el, biodrivmedel)
- Besparingar i att äga och driva en bil ger ökad konsumtion och ökad ekonomisk aktivitet i andra sektorer
- Mer investeringar i ny infrastruktur driver efterfrågesidan i ekonomin

ELEC_BB (w 80% import) - relative to CPI

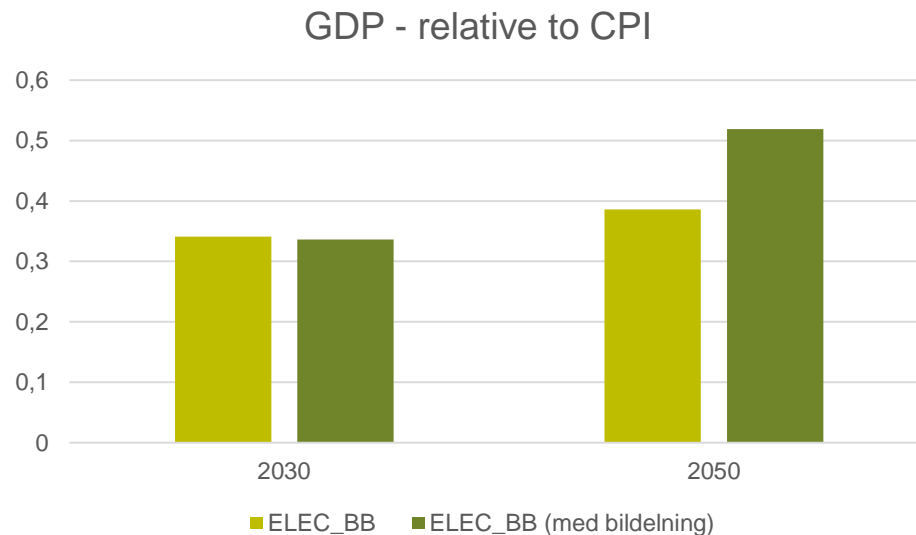
MODELLERING BILDELNING (MAAS)

- Antagande

- Bildelning: 15% av nyförsäljning personbilar 2030, 40% 2050

- Effekter

- Modellen påverkar antal bilar och snitt-km/bil
- Totaleffekt CO₂-reduktion liten
- Ekonomiska effekter – positiva på grund av billigare mobilitet och mer konsumtionsutrymme

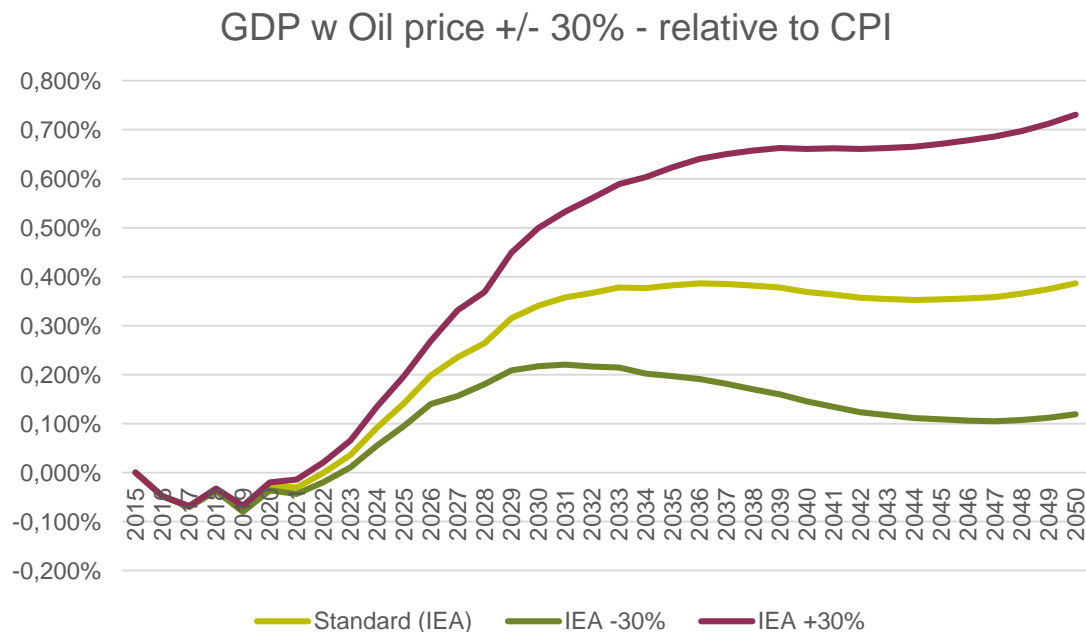
- MaaS-funktionalitet är tillagd för Sverige-studien

KÄNSLIGHETSANALYS OLJE- OCH ELPRIS

■ Steg

1. Justering olje- och elpris upp och ned med 30%

■ Effekter BNP-ufall av (1)

- Standardscenario – baserat på IEA:s prognos
- Elprisförändringar ger motsatt utfall mot oljeprisförändringar

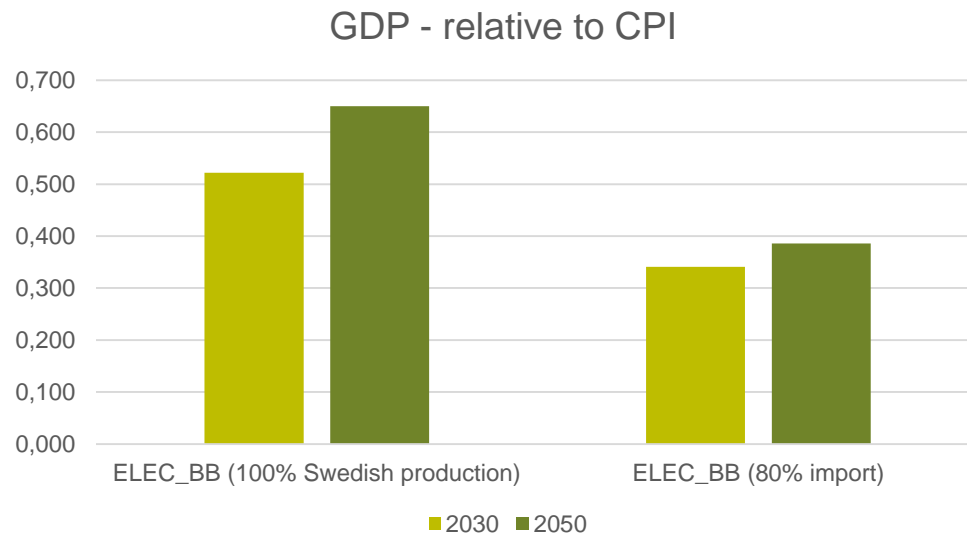
KÄNSLIGHETSANALYS – BIODRIVMEDEL

- Metod

- 80% import (som idag) har ställts mot 100% svensk produktion

- Slutsats

- Vid lika kostnadsbilder påverkar inhemsk produktion ekonomin positivt, jämfört med import

- Den föreslagna uppdateringen av EU:s Renewable Energy Directive hotar att kraftigt begränsa marknad och produktion för biodrivmedel

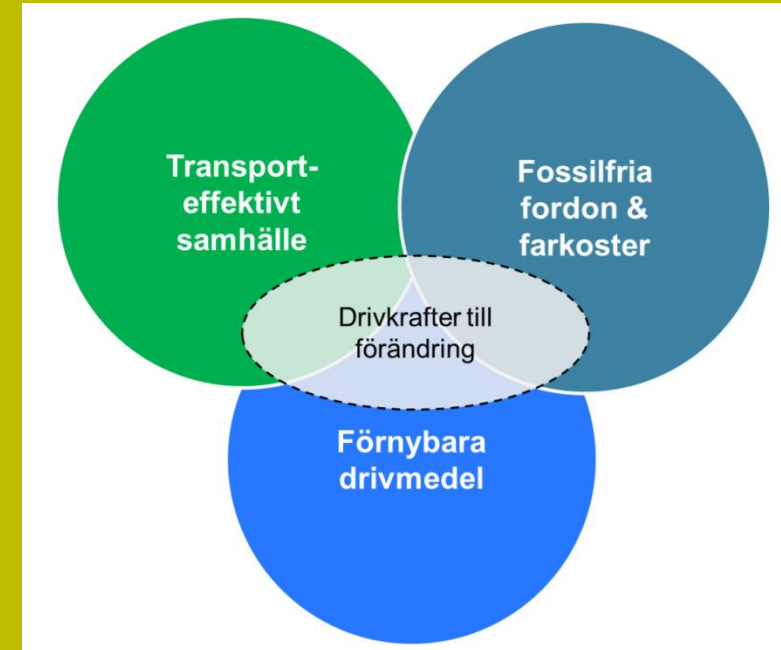
Årlig batteriproduktionskapacitet för personbilar

Battery production required					
Battery Capacity of Sale (MWh)	2015	2020	2030	2040	2050
Total (MWh)	124	8 186	15 535	18 504	18 344
Northvolt prod.cap.		8000	32000	32000	32000
Share of Northvolt		102%	49%	58%	57%

- Sveriges behov för personbilar motsvarar ungefär ½ Northvolt-fabrik.
- Totalberäkning inkluderande bussar, lätta lastbilar m.fl kommer först i slutrapporten

BEGRÄNSNINGAR

- Beteende- och samhällsförändringar
 - Det ger möjlighet till ytterligare åtgärder, som inte behandlats i vår studie
- Rekyleffekter – CO₂
 - Total BNP-tillväxt är viktigare för CO₂-utsläpp än rekyleffekten från åtgärderna i vår studie
 - Det är centralt att minska CO₂-intensiteten i alla sektorer
- Potentiella teknologier
 - Autonoma fordon, vätgas/bränsleceller, elvägar, elektrobränslen

SAMMANFATTNING

- Det går att nå målen!
 - Mycket snabb uppskalning av användning av ny teknik och nya drivlinor behövs
 - Drop in-biobränsle behövs – för att påverka befintlig fordonsflotta
- Effekterna kan bli positiva för svensk ekonomi
 - Teknikutveckling, kostnadseffektivare mobilitet och ersättning av importerat fossilt bränsle är drivande för detta
 - Bildelning är potentiellt ytterligare en positiv hävstång
 - Olje- och elpriset påverkar hur positivt resultatet blir
 - Andelen import av och prisbildningen för biodrivmedel påverkar också hur positivt resultatet blir

- Det lönar sig att handla nu!

TACK!

Mats Williander

mats.williander@ri.se

Tel: +46 705 909310

Research Institutes of Sweden

